

Sygn. akt VU 2259/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głównyński

Protokolant: Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku H. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania H. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17 kwietnia 2014 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 2259/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 17 kwietnia 2014 r. odmówił przyznania wnioskodawcy H. S. (1) prawa do emerytury pomostowej albowiem nie udokumentował wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze wynoszącym co najmniej 15 lat; łącznie udokumentowany staż takiej pracy wynosi 11 lat, 8 miesięcy i 22 dni. Organ rentowy do okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie uznał okresu zatrudnienia od 01 sierpnia 1990 r. do 01 czerwca 1992 r. gdyż w przedłożonym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 21 grudnia 2007 r. pracodawca nie podał charakteru wykonywanej pracy zgodnie z wykazem, działem i pozycją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz nie podał zarządzenia resortowego, potwierdzającego wykonywanie pracy w warunkach szczególnych.

W decyzji odmownej z dnia 13 maja 2014 r. organ rentowy uwzględnił 13 lat, 6 miesięcy i 23 dni okresów wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach, doliczając kolejny okres jego pracy w szczególnych warunkach od 01 sierpnia 1990 r. do 01 czerwca 1992 r. Nie uwzględnił natomiast do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów pracy od 22 października 1970 r. do 11 maja 1971 r., od 14 maja 1971 r. do 22 kwietnia 1972 r. ponieważ H. S. (1) nie przedłożył świadectw pracy potwierdzających pracę w szczególnych warunkach, a zeznania świadków na okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie podlegają rozpatrzeniu.

W odwołaniu od decyzji z dnia 17 kwietnia 2014 r. H. S. (1) wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej od dnia złożenia wniosku 18 marca 2014 r. Wnioskodawca zarzucił, że organ rentowy nie uwzględnił świadectw pracy z dnia:

- 12 maja 1971 r. (...) Przedsiębiorstwa (...), potwierdzającego zatrudnienie na stanowisku kierowcy od 22 października 1970 r. do 11 maja 1971 r.,

- 14 kwietnia 2010 r. za okres od 14 maja 1971 r. do 30 kwietnia 1984 r., (...) S.A. w G., potwierdzającego zatrudnienie m.in. na stanowisku kierowcy wozu dostawczego w okresie od 14 maja 1971 r. do 23 kwietnia 1972 r.,

a także książeczki wojskowej, wskazującej na fakt odbycia w okresie od 24 kwietnia 1972 r. do 09 kwietnia 1974 r. zasadniczej służby wojskowej.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że w okresie od 22 października 1970 r. do 11 maja 1971 r. wykonywał wymienioną w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i tę okoliczność potwierdził świadek J. N.. W tym okresie był kierowcą samochodu marki M.. Wskazane w odwołaniu okoliczności dotyczące pracy wykonywanej w drugim ze wskazanych wyżej okresów potwierdził świadek H. S. (2). W czasie tego zatrudnienia wnioskodawca wykonywał pracę kierowcy samochodu marki Ż., którym przewoził materiały niebezpieczne, takie jak np. tlen, kwas solny, kwas siarkowy, rozpuszczalniki, farby ochronne, które przewoził z hurtowni oraz pomiędzy szybami kopalń. Praca ta wymieniona jest w załączniku nr 2, lp. 10 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Zakład Ubezpieczeń społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania, wskazując, na analogiczne do wskazanych w decyzji z dnia 13 maja 2014 r. okoliczności faktyczne. Wskazał ponadto, iż z oświadczenia wnioskodawcy wynika, że nie pozostaje w stosunku pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. S. (1), ur. (...), nie pozostający w stosunku pracy, wykazał ponad 26 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz niespornie 13 lat, 6 miesięcy i 23 dni okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W okresie zatrudnienia w (...) S.A. w G., w czasie od 14 maja 1971 r. do 23 kwietnia 1972 r. wnioskodawca wykonywał pracę kierowcy samochodu dostawczego marki Ż..

d o w ó d: wyjaśnienia wnioskodawcy; e-protokół.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5 – 12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach pomostowych z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

- 5) przed dniem 01 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązaniem stosunku pracy.

Zasadnie w świetle zebranego w sprawie materiału odmowę przyznania prawa do emerytury pomostowej organ rentowy uzasadnił brakiem okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat.

W postępowaniu przed organem rentowym H. S. (1) niespornie wykazał 13 lat, 6 miesięcy i 23 dni okresów pracy w szczególnych warunkach. W celu uzupełnienia brakującego do wymaganych 15 lat pracy w takich warunkach wnioskodawca domaga się uznania wskazanych w odwołaniu okresów:

- od 22 października 1970 r. do 11 maja 1971 r., tj. 6 miesięcy i 20 dni,
- od 14 maja 1971 r. do 21 kwietnia 1972 r., tj. 11 miesięcy i 8 dni,
- od 22 kwietnia 1972 r. do 09 kwietnia 1974 r., tj. 1 rok, 11 miesięcy i 18 dni;

w łącznym wymiarze: 3 lat 7 miesięcy i 16 dni.

Łączny zatem, obejmujący niesporny okres 13 lat, 6 miesięcy i 23 dni oraz dokumentowany na etapie postępowania odwoławczego w wymiarze 3 lat, 7 miesięcy i 16 dni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze wynosi 17 lat, 2 miesiące i 9 dni.

W powołanej przez wnioskodawcę uchwale Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 wskazano, iż czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się – na warunkach wynikających z tego przepisu – do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Stosownie zaś do wskazanego w uchwale przepisu art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r., czas odbywania zasadniczej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Ze względu na fakt, że okres służby wojskowej wnioskodawcy obejmuje czas od 22 kwietnia 1972 r. do 09 kwietnia 1974 r., wyrażone w uchwale i zacytowanym wyżej przepisie zasady mają do niego zastosowanie. Nieodzownym zatem warunkiem uwzględnienia jako okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach okresu służby wojskowej jest ustalenie, że bezpośrednio przed powołaniem do tej służby, tj. w od czasie od 14 maja 1971 r. do 21 kwietnia 1972 r. H. S. (1) wykonywał prace w szczególnych warunkach. Kluczowe zatem dla rozstrzygnięcia znaczenie ma ocena charakteru pracy, jaką wnioskodawca wykonywał w tym niespełna rocznym czasie pracy. W razie bowiem ustalenia, że wykonywana bezpośrednio przed powołaniem do wojska praca w charakterze kierowcy samochodu dostawczego nie jest pracą w szczególnych warunkach, nie będzie możliwe potraktowanie za okres wykonywania takiej pracy także okresu służby wojskowej. W takiej zaś sytuacji, niezależnie od oceny charakteru pracy od 22 października 1970 r. do 11 maja 1971 r., łączny okres pracy w szczególnych warunkach będzie krótszy od wymaganych 15 lat takiej pracy.

Ponad wszelką wątpliwość okres pracy w charakterze kierowcy samochodu dostawczego marki Ż., jaką ubezpieczony wykonywał w okresie od 14 maja 1971 r. do 23 kwietnia 1972 r. nie jest okresem pracy w szczególnych warunkach. H. S. (1) nie wykonywał bowiem w tym okresie pracy wymienionej w stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. wykazie A, Dział VIII, poz. 2. Samochód dostawczy marki Ż., którego wnioskodawca

był kierowcą nie jest bowiem samochodem ciężarowym. Nie będąc takim samochodem, nie jest także wymienionym w tym wykazie samochodem specjalizowanym, specjalistycznym (specjalnym). Ze względu na treść odwołania ta okoliczność jest w przekonaniu Sądu niesporna. Ubezpieczony argumentował bowiem, że we wskazanym wyżej okresie wykonywał pracę o szczególnym charakterze wymienioną pod l.p. 10 załącznika Nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, tj. prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. W tym zakresie należy wskazać, iż do wymienionej w załączniku Umowy europejskiej PRL przystąpiła dnia 20 marca 1975 r. Zatem w spornym okresie od 14 maja 1971 r. do 23 kwietnia 1972 r. Umowa europejska jeszcze nie obowiązywała. W tym miejscu wypada zauważyć, iż w uzasadnieniu wyroku z dnia 07 lutego 2012 r., I UK 276/11 (OSNP 2013/9-10/113) Sąd Najwyższy wskazał, że wielokrotnie podkreślał, że przepisy regulujące system zabezpieczenia społecznego ze względu na swoją istotę i konstrukcję podlegają wykładni ścisłej. Nie powinno się więc stosować do nich wykładni celowościowej, funkcjonalnej lub aksjologicznej w opozycji do wykładni językowej, jeżeli ta ostatnia prowadzi do jednoznacznych rezultatów interpretacyjnych, a zatem nie można ich poddawać ani wykładni rozszerzającej, ani zwężającej, modyfikującej wyczerpująco i kazuistycznie określone przez ustawodawcę uprawnienia do świadczeń (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 sierpnia 2005 r., I UK 378/04, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 218; 23 października 2006 r., I UK 128/06, OSNP 2007 nr 23-24, poz. 259; 29 stycznia 2008 r., I UK 239/07, OSNP 2009 nr 7-8, poz. 103; 04 marca 2008 r., II UK 129/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 155; 19 maja 2009 r., III UK 6/09. LEX nr 509028). Stosując zatem wykładnię językową należy stwierdzić, iż wbrew subiektywnemu przekonaniu H. S. (1), jego praca w charakterze kierowcy pojazdu dostawczego nie jest w przekonaniu Sądu pracą o szczególnym charakterze, wymienioną pod l.p. 10 omawianego załącznika Nr 2. Skoro bowiem w spornym okresie nie obowiązywała jeszcze w kraju Umowa europejska sporządzona 30 września 1957 r., to ubezpieczony nie wykonywał pracy kierowcy pojazdu dostawczego zgodnie z przepisami tej Umowy.

Niezależnie od wskazanych wyżej przyczyn należy także zauważyć, iż gdyby nawet istniały podstawy do zakwalifikowania okresu od 14 maja 1971 r. do 23 kwietnia 1972 r. jako okres pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, to właśnie ze względu na taką kwalifikację, okres ten nie może mieć wpływu na prawo do emerytury. W tym zakresie należy zauważyć, iż na warunkach art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do świadczenia uzależnione jest od spełnienia łącznie określonych tym przepisem warunków. Emerytura przysługuje pracownikowi, który poza spełnienia innych przesłanek:

- ma okres pracy w szczególnych warunkach **l u b** o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat (pkt 2),
- przed dniem 01 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach **l u b** prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (pkt 5),
- po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach **l u b** o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (pkt 6).

W świetle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 06 września 2012 r., II UK 44/12 (OSNP 2013/15-16/188, LEX nr 1276215) do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach zalicza się okresy pracy lub służby, o których mowa w § 5 -10 w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Nie dolicza się natomiast do okresów pracy w szczególnym charakterze okresów pracy w szczególnych warunkach. Skoro zatem w postępowaniu przed organem rentowym wnioskodawca udokumentował okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach, to do takich okresów nie może być doliczony okres wykonywania pracy o szczególnym charakterze. Wskazany przepis art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wprost uzależnia prawo do emerytury od wykazania 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach

l u b o szczególnym charakterze; nie jest możliwe łączenie takich okresów.

W świetle powyższych rozważań, z przyczyn w nich wskazanych H. S. (1) nie spełnia warunku określonego art. 49 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż nie ma okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.